

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós-szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányboltokban.

Aratás.

Gyönyörűsége szép Magyarország! De szép vagy te a nyár derekán. De igazán irta rólad a mi nagy Petőfink: *Ha a föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta.* Aranykalással ékes ringó rónaságaidat, életet adó, fehér buzakenyeret termő felséges síkságaidat irigykedve irigylí Európá minden nemzetsége. Nincs nép, nincs föld az egész kontinensen, a mely hasonló gazdagság boldog birtokosa lehetne. Gyönyörű hegyeik, égnek nyúló, gleccserektől ragyogó sziklaormaik, zuhogó hegyipataik, erdős sötétzöld rengetegek — mind mind van nekik bőségben, — de kenyértermő rónasággal nem áldotta meg őket a nagy Isten.

Ó mily szép szoktál lenni június derekán, a forró július hevében, szép magyar hazánk, mikor a zúgó, susogó gabnarengetőg rendre omlik a fényes, csengő kaszák vágása alatt, a mikor visszhangzik az arató nép vidám danája, a mikor egy-két hét izzasztó munkája egy egész esztendőre megment bennünket a kenyérkérdés nyomasztó gondolataitól.

Az idén? — ó az idén szomorú világ következik reánk. Az országra nincs szavunk. Másutt azt mondják: szebb világ van. De a mi szűkebb hazánkban, a szép

Fejérmegyében szomorú, nagyon szomorú kilátás nyílik felénk. A hónapok óta tartó konok szárazság kiégette a mi sok szép reményeinket. Az őszi kegyetlen volt hozánk. Mikor az ég könnyei táplálták volna a mi éltető földjeinket, hónapokon keresztül felhőlen még mosolygta le ránk a kegyetlen inséget. Buzáink csak december havában tudták pótolni némileg a kelés körül támadt sok-sok hiányt. De csak némileg. A legnagyobb rész megmaradt hiányosnak. Tíz esztendő óta járok egyes bevetett területeket. A május, a június lelki gyönyörűség volt számomra. Hízaltam a szememet abban a gyönyörű vetésrengetőben, a mely Fejérmegyének oly ritka sajátja. Az idén elkerültem egyes helyeket. A szemem nem tudta nézni, hogy a buza, a rozs arasznyira, vagy távolabb áll egyik a másiktól, a szára gyenge, a feje könnyű, vékony is, rövid. Se szalmája, se szeme.

Fejérmegyének jelentős részében fele olyan terméskilátások sincsenek, mint a múlt évben voltak. Az országos statisztikai kimutatás szerint általánosságban több a reménység, mint az elmúlt esztendőben, nálunk, Fejérmegyében letarolt reményeink örömtelen mezein járunk.

A napokban hallottam egy kétségbeesett gazdának a felsóhajtását. Tavaly 24

jól megrakott szekér szénát hoztam haza a réteimről. Az idén hat szekéren hozom s az ökreim érzik is, nem is, hogy teher van utánuk. Hogy mi lesz az idén a takarmányozással, annak csak a jó Isten a megmondhatója.

A kapás növények szintén gyengén állanak. Megállót minden. Egy-két gyengébb esőnk volt, az fölfrissítette őket, mohón törekedtek fölfelé, azóta csüggedten állanak, leveleik szorongva összezúgrodnak, várnak jobb, — jobb istenáldást.

Megnehezült az idők járása felöttünk. Máskor július elejére hagytuk cikkéinket, amelyek a szép aratásról szóltak, az idén egy héttel előbb kell közzéadnunk s szorong a szívünk, bánatos a lelkünk, mikor mindezeket írjuk. Akárhány helyen egy-két óra leforgása alatt fehérre érett az előbb még zöld vetés. Kifogyott belőle az életet szivó erő tehetsége. Összezúgrodva, elkényszeredett, idő előtt megöregedett sárga szemeket vet majd ki a gép a gömbölyűre hízott piros buzaszemek helyett.

Megnehezült az idők járása felettünk. Régóta nem irtunk ily szomorú hangon oly lesújtó várakozásról, amely az idén eltölti szegény gazdáink lelkét.

A garabonciás diák.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Még nem árultam el senkinek, — pedig való igaz, — hogy egyszer tudtomon és akaratomon kívül én is voltam garabonciás diák. A dolog elég ideálisan kezdődött s elég praktikusán végződött.

Szörnyűsége módon meguntam Budapestet, ezt a szürke maltortömeget s elhatároztam, hogy ha török, ha szakad, hazamegyek egy időre parasztnak. Elhatározásomat nyomban követte a tett. Mert ha nem nyomban cselekszem, akkor talán sosem vagyok garabonciás diák s sosem jelent volna meg egy könyvem a választott népről. Azt hiszem, az elhatározás és cselekvés közötti akarati összefüggéssel úgy van minden ember mint jó magam. Reggel korán ha felbredés s kipihentnek érzem magam, elhatározom, hogy felkelek. Ha elhatározásomat nyomban követem is, frissen és üdén dolgozom, már korán reggel. Ellenben, ha töprengök, latolgatom a dolog s úgy okoskodok, hogy korán van még, egy kicsit nyújtózkodhatok még, elolvasom az újságot, — akkor bizonyos, hogy a másik oldalra fordulva újból elalszom s rá dében kelek fel fáradtan, kimerülten a hánykolódástól. De hát ez esetben nyomban cselekedtem.

Összepakoltam kisdé könyvtáramat, jegyzeteimet s beállítottam a redaktorhoz, hogy megyek haza a medvék otthonába. Másnap már utban voltam hazafelé. Otthon első dolgom volt, hogy lefogaltam magamnak egy szobát, amelybe az atyámon kívül — még az édesanyámnak is — csak külön bejelentés mellett lehetett bejutni. Az ajtón különben ökönyi beütéssel volt kipingálva egy papendekli táblán, hogy mikor fogadok.

Szó sincs róla, mindezek mellett kulturember is akartam maradni a falusi szűk társadalmi körben. Ezt a jó szándékot azonban meghiusította az asszonyok hiúsága. Ezek a jó falusi hölgyek azt gondolták, hogy én kizárólag az ő kedvükért hagytam el Pestet s egyéb feladatam nincs, mint hogy őket mulattassam. Hogy ebből a jámbor tévedésből kiábrándítsam őket, fogadtam ajánlatot nekik, hogy kerek másfél esztendőig, ameddig otthon szándékozom maradni, sem fejemhez, sem arcomhoz nem nyúl oltó vagy borotva. Es az asszonyok nagy elképédésére emberül álltam is szavamnak.

Tél közepén a hajam olyan volt, mint a Hadzsi Loja bosnyák fekelő vezéré, szakállam mint a bölény oldala, mikor tavasszal vedlik. Bátran szerződhettem volna vadembernek valamelyik cirkuszba, avagy vajdának valamelyik oláhigány karavánba. A kutyák, akik ezelőtt barátságosan simulak hozzám, megugattak, a falusi gyermekek sivalkodva menekültek előlem,

a nép tisztelendő félelemmel köszöntött, hogy valamiképpen haragomat rájuk ne vonjam. Csak később tudtam meg, hogy ennek a huzódó félelemnek mi az oka. Az uri emberek ócsároltak, az asszonyok, a hiúságukban vérg sértett asszonyok a fogukat csikorgatták s nem riadtak vissza a merénylőtől sem felbérelték, egyszer két hugomat, hogy Sámson sorsára juttassanak. Szerencsére még idejekorán felbéredtem s két hugomat örökre kiiltottam cellámból.

A komoly foglalatosság mellett a testedzést sem hanyagolom el. Különösen passzióm volt szétforgatni azokat a hatalmas bükkfagörcsöket, amelyek a munkások tehetetlenül hagytak a favágón. Kerítettem valahonnét egy rozsdás kardot. Ehhez gyertyánfából párt készítettem s így az öcsémet és a harangozót — huzárviselt ember volt, — agyabugyáltam el kegyetlenül. Az az ő távollétükben bimbóoló csatakiállítás között a vaskályhát vivtam meg az ágy alatt két tügyifadorong volt, mindkét végén kenderkócra kötött hatalmas kőgörgöttekkel. Ez volt a szülő. A keriben két szilfa közé dugott rud pótolta a nyujtót. A hátsó udvarban elég kő volt, hogy a súlydobásban gyakoroljam magam s az isállóra támasztott létra le és felhajása szintén egyik tornászati csemege volt. A nép járván fel-alá az országuton, megállt a kapu előtt, nézte udvari mutatványaimat s szánkozva jegyezte meg:

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VÁSZON, ASZTALNEMŰ ÉS AGYNEMŰEK ÁRUHAZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELVISÉG. —

Mai lapunk 4. oldal.

FJNa00000365

1. Az adonyi útra 70, 2 köb. méteres halom kavics termelése és szállítása, kiküldési ár 700 kor., bányapénz 77 korona;

2. Az urhidai útra 40, 2 köb. méteres halom zuzott kavics.

3. A Útel útra 40, 2 köb. méteres halom zuzott kavics.

Összesen 20, 2 köb. méteres halom zuzott kavics termelése és szállítása.

Kiküldési-ár 980 kor. bányapénz 96 korona.

Szükséglet: a zárt ajánlati illetve verseny tárgyú alá alkalmával beszerzendő fedanyagra:

1. A seregélyesi útra 240, 2 köb. m. teres zuzott kavics halom, 2800 k. kiküldési ár, bányapénz 220 korona;

2. A csikvári útra 240, 2 köb. méteres zuzott kavics halom, 2800 kor. kiküldési-ár, bányapénz 220 korona.

A zárt ajánlati minta:

En alulírott a seregélyesi törvényhatósági útra szükséges 240 halom, a csikvári útra szükséges 240 halom jóminőségű zuzott kavics előállítását és szállítását, miként az Állam

bizottságnak írásbeli feltételeiben kitüntetve van, illetőleg a városi mérnöki hivatal későbbi rendelkezési szerint szükségessé válnak a velem közölt

IV. sz. kimutatásban feltüntetett 11 kor. a VI. sz. kimutatásban feltüntetett 12 kor. halmonkénti (a köbm.) egyeségi árkéből

azaz a szállítási engedély feltöltésével mellett előállítom, egyúttal kijelentem, miszerint az ezen munkák teljesítésére vonatkozólag Székesfehérvár szab. kir. városi közigazgatási bizottságának 219/06 sz. határozatával megállapított feltételeket ismerem és azokat magamra nézve kötelezőknek kijelentem. A kívánt bányapénz fejében 220 kor. - 300 koronát készpénzben, körvelező értékpapirokban

ide mellékelve beérjeszem.

Kivülről:

„Ajánlat a seregélyesi - csikvári törvényhatósági utakra szükséges zuzott kavics fedanyag termelésének és kiszállításának vállalatba vétel tárgyában.”

A bányapénz mindkét esetben készpénzben vagy helybeli takarékpénztári, illetve kereskedelmi-bank betéti könyvecskében, vagy az előző napi budapesti Vészel úrfolyam szerint számítható óvadékképes értékpapirokban tesendő le.

Az írásbeli és zártajánlatban csak az egyszéki ár után számítható százalékokban tételhetnek ajánlatok.

Az előírt munkákat vállalkozók által az év szeptember 16-ig mulasztatlanul befejezendők.

Az írásbeli egyéb feltételek alulírott hivatalos helységében (Városház 10 sz. alatt) a hivatalos órák alatt betekínthet.

Székesfehérvárott, 1908. évi június hó 20-án.

Polczér Péter s. k., gazdasági tanácsos.

Hirdetmény.

A „Káloz és Vidéke Keresztény Fogyasztási Szövetkezet” 1908. évi május hó 10-én tartott közgyűlésében a Szövetkezet feloszlását kimondotta és alulírottakat választotta meg a felszámoló bizottság tagjaivá.

Felhívjuk mindazokat, akiknek a „Káloz és Vidéke Keresztény Fogyasztási Szövetkezet”-tel szemben érvényesítendő követeléstik van, hogy azt alulírott bizottságnak 6 hónapon belül bejelentésük.

Káloz, 1908. jun. 18.

Radnich Imre,

f. sz. b. elnök.

Balázs János, Rudniczai István,

f. sz. b. tag.

f. sz. b. tag.

Kristály

forrás-ásványviz,

étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

Kapható minden jobb fűszer és vegyeskereskedésben.

Főraktár PINKAS ZSIGMOND és FIA fűszerüzletében, Székesfehérvárott.

Eladó, vagy cséplésre kiadó gy jó karban levő 8 lóerejű Schuthlevorth gőzcséplő garnitúra. Használt és új kerékpárok, motoros kerékpárok oldalkocsival, négy kerékű kis automobilonk kaphatók

Bory József
gépműhelyében,
ALSOKIRÁLYSOR 12.

HIRTLING PÁL
KOCSIGYÁRTÓ,
Székesfehérvár, Raktár: Simor-utca 36.

A nagyteremtő közönség becses figyelmébe ajánlom dusan berendezett kocsik raktáromat. Továbbá ajánlom a nagyon berendezett bogár üzletemet, készletbe tartok mindennemű hirtő és hajtó kocsik korhátat, kerékeket és hozzá tartozó összes fa részeket a leggyorsabbban és jutányos áron szállítok.

Kovács, bogár és kocsifényező
tanulók felvétetnek.

Külföldi
személyi, tárgyaló- és építési
KÖLCSÖN
székesfehérvárott,
Kérjen díjtalanul Prospektust
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX. Lányvár-utca 7.
Telefon: 1000-10000
40-21.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI KERESKEDELMI BANK
a nála takarékos és folyó számla betétnek elhelyezett és elhelyezendő betétek után a folyó évi július 1-től kezdődőleg

4% kamatot
térít és a betéti kamatot sajátjából fedezi.
Székesfehérvárott, 1908. június 20.

Igazgatóság.

Zongora javítás, hangolást és szállítást jutányos áron
:: elfogad ::

GASPAR SANDOR
orgona, harmónium, zongora készítő.
SZÉKESFEHÉRVÁR,
József-utca 12. sz.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.